

ЈЕДНАЧИНА БОРБ

Формирањем Команде заокружен је модел оспособљавања војника на служењу војног рока и старешина Војске и раздвојена функција обучавања од употребе тактичких јединица. Њена организација усклађена је према потребама система одбране, финансијским могућностима и постојећим техничким капацитетима. Нови доктринарни оквир, измењени планови и садржај обуке, јединствено планирање, реализација, контрола и вредновање тог процеса, али и менаџерски приступ задацима биће убудуће утемељени на светским стандардима.

Крајем августа завршава се оспособљавање прве генерације војника Војске Србије према новом моделу обуке. Обучавање су започели у јуну, у центрима за основну и специјалистичку обуку недавно организоване Команде за обуку. У редовима који следе говоримо о намени и задацима тог састава, његовим материјалним ресурсима, те новим доктринарним оквирима и стандардима на којима ће у будућности почивати обука војника на служењу војног рока, професионалних војника, али и старешина наше војске.

■ МИСИЈА

Ради унапређења борбене обуке, у оквиру реформе Војске Србије, 23. априла 2007. формирана је Команда за обуку. Чине је центри за основну и стручно-специјалистичку обуку организовани од јединица некадашњих Оперативних и Копнених снага Војске, те Ваздухопловства и противваздухопловне одбране. Команда се налази у Београду, а њени састави распоређени су на читавој територији Републике Србије.

– У другој фази трансформације српске војске планирано је да се најпре осавремени систем обуке војника, а потом модернизују технички капацитети. Зато је на оперативном нивоу, уз два вида Војске – Копнену војску и Ваздухопловство и противваздухопловну одбрану, формирана посебна организацијска целина – Команда за обуку. Надлежна је за планирање, организовање, реализацију и контролу основне и стручно-специјалистичке обуке војника на служењу војног рока свих родова, служби и специјалности, као и мањих тимова и посада, што је, у миру, једна од основних функција Војске Србије. Формирање и оспособљавање територијалних бригада, сходно дефинисаним доктринарним опредељењима Војске, такође је



Ј С К Е С Р Б И Ј Е ЕНЕ МОЋИ

задатак тог састава – каже генерал-мајор Владимир Стојиљковић, командант Команде за обуку.

У будућности ће Команда оспособљавати и кандидате за војнике по уговору, професионалне подофицире, те организовати потребне курсеве за остале старешине Војске.

Како истиче заменик команданта пуковник Миодраг Вукмировић, у саставима Команде за обуку војници се оспособљавају прва три месеца служења војног рока. Најпре завршавају основну, а потом специјалистичку обуку. Надаље, бригаде до краја војног рока организују заједничку обуку на нивоу одељења, водова и чета, пошто у тактичке јединице долазе већ оспособљени војници за основне војничке дужности. Обука војника јунске генерације српске војске организована је, први пут, према таквом моделу.

– Оспособљавање војника започело је у центрима за основну обуку Команде и трајало је месец и по. Због уједначених планова и програма обуке, али и обучавања које се реализовало према истим критеријумима, војници су имали подједнаке могућности за стицање потребних знања и вештина, без обзира на војноевиденциону специјалност за коју су регрутовани. После завршене основне обуке, у зависности од рода, службе и специјалности, оспособљавање су наставили, још месец и по, у центрима за стручно-специјалистичку обуку Војске. Такав модел обезбедио је да Команда за обуку прецизније вреднује и успешније контролише процес обуке, али и да утиче на њен квалитет – додаје пуковник Вукмировић.

■ КАДАР

Старешине Команде за обуку чине и језгро будућих ратних јединица Војске Србије. Центри за обуку војника Команде формирају осам територијалних бригада које се попуњавају резервним саставом. Оне ће бројати око 33.000 припадника. Процес њиховог оспособљавања биће селективан, јер зависи од финансијских могућности Војске.

Команда за обуку тренутно броји око 8.000 припадника, рачунајући и војнике на служењу војног рока, чији је одзив у јуну био око 90 одсто. Планирано је, међутим, да се професионални састав јединица Команде ограничи на око 3.200 припадника. Окон-

СТРУКТУРА

Попут осталих састава Војске Србије, Команда Команде за обуку у свом саставу има пет одељења – за људске ресурсе, оперативне послове, логистику, телекомуникације и информатику, те за обуку. Уз Оперативни центар и командну чету, у Команди постоје и четири реферата – за финансије, извиђање, цивилно-војну сарадњу и војну полицију. Унутрашња организација пројектована је према стандардима Натоа. Команда се налази у касарни *Топчидер*.

чан је први круг постављења старешина на дужности. Попуњено је близу 75 одсто формацијских места, а од тог броја око 120 ради у Команди тог састава Војске. Ипак, број војника по уговору у јединицама и центрима није одговарајући. Официри и подофицири који до сада нису испунили предвиђене услове, биће у наредном периоду, у зависности од потреба, распоређени или у поједине саставе Команде, или остале јединице Војске. У септембру се очекује пријем још око 4.800 регрута.

– Попуњеност центара за обуку и задаци које извршавају утичу на оперативну способност Војске Србије, њен углед у земљи и иностранству. Недавно је војничку каријеру у Команди за обуку започело деведесетак потпоручника и најмлађих подофицира. Намера Генералштаба јесте да управо младе старешине, када заврше школовање, у Команди стичу професионално искуство и потребна знања за даље ангажовање у тактичким јединицама Војске. Радом у саставима за обуку војника они се практично уводе у посао и *леку занат*. Команда се, међутим, не попуњава кадром само да би на папиру имала планирани број припадника, већ првенствено да се на одговарајуће дужности распореде најбољи. Њихов социјални положај убудуће би требало да одговара стручним квалификацијама које поседују – тврди пуковник Миодраг Вукмировић.

Према речима најодговорнијих официра Команде за обуку, обезбеђени су почетни услови – организацијски, кадровски и ма-



ДОКТРИНА

– Без одговарајуће доктрине обуке Војске Србије, у којој ће се прецизно дефинисати обука војника и старешина, није могуће знатније унапредити досадашњи систем обучавања. Команда за обуку и надлежне управе Генералштаба ће на стратегијском нивоу, до краја августа, уобличи такав доктринарни оквир. После тога, формираћемо подофицирски кор, који је у свакој савременој војсци темељ обуке, реда и дисциплине. Следе измене планова и програма обуке, како би се прилагодили дужини служења војног рока, савременим захтевима оспособљавања и задацима које извршава Војска – наглашава генерал-мајор Владимир Стојиљковић, командант Команде за обуку.

теријални да би обука војника била ефикасна и економична. На тај начин оправдан је у пракси нов модел обуке.

– Нови модел оспособљавања предвиђа да подофицири буду командири одељења и, уједно, инструктори који изводе обуку. У суштини, инструктори треба да буду мајстори свог заната, а не да се тако називају само зато што су по формацији постављени на те дужности. Проблем превазилазимо организовањем курсева за инструкторе и методским оспособљавањем подофицира за извођење обуке, у свим саставима који тренутно немају војнике на служењу војног рока. Све старешине у центрима за обуку Команде завршиће такво стручно усавршавање, а посебно оне које обуку са војницима изводе на одговарајућим техничким средствима и тренажерима – наглашава заменик команданта пуковник Вукмировић.

■ БАЗА

Команда ће убудуће квалитативно и квантитативно другачије организовати и користити материјалну базу обуке којом располаже.

– Нисмо у потпуности задовољни материјалном базом за извођење обуке. То није последица пропуста Команде, већ услова у којима је Војска протеклих година радила. Користимо само ону технику која се већ налази у нашим центрима за обуку. Да би војници стекли знања и вештине, уз квалитетан кадар, треба обезбедити и одговарајуће материјалне услове. Нити је могуће, нити је дидактички педесет војника обучавати и увежбавати на једном средству ратне технике. Зато Команда за обуку настоји да постојеће наставне капацитете правилно распореди у центре за основ-

ну обуку. Они се не могу користити и за обуку и за борбену употребу, односно средства на којима се обучавају војници не треба да буду истовремено и ратна техника наших јединица. Захваљујући бројним вишковима наоружања и војне опреме у саставима Војске Србије, Команда се може попунити техничким средствима – сматра пуковник Миодраг Вукмировић.

Наставни кабинети, полигони и стрелишта задовољавају тренутне потребе и стандарде. Команда за обуку брине о њиховом одржавању, али и осавремењивању, да би омогућила несметану обуку и њено унапређење. Куповина нових средстава за обучавање и тренажера зависи од опремања и модернизације Војске Србије. Надлежни истичу да је у плану и формирање центра за симулацију.

– За сада смо задовољни што имамо довољно потрошног материјала и артифиција, те што је број техничких средстава пропорционалан броју војника. У протекла три месеца омогућили смо да гађања на стрелиштима центара за обуку буду безбедна. Тешко је, ипак, ускладити савремене захтеве обуке са одобреним новчаним средствима. Свакако да то утиче на ниво оспособљености наших војника и старешина. Поменуте тешкоће отклањамо коришћењем капацитета јединица Војске, али и правилним планирањем гађања и вежби у сарадњи са другим саставима. То захтева додатно ангажовање и више напора припадника Команде – наглашава пуковник Миодраг Вишић, начелник Одељења за обуку.

■ ЗАДАЦИ

Крајем августа завршава се обука прве генерације војника по новом систему борбеног оспособљавања. Одговорне старешине у Команди за обуку имају почетне показатеље колико се такав модел по садржају, регулативи и организацији приближио стандардима НАТОа. Детаљна анализа искустава тек следи.



Пуковник Миодраг Вукмировић, заменик команданта Команде за обуку



ПОЛИГОН

Убудуће, на интервидовском полигону *Пасуљанске ливаде*, који припада Команди за обуку, изводиће се гађања из наоружања којим је опремљена српска војска. И данас се на њему увежбава највећи број јединица, мада инфраструктура полигона не одговара будућим потребама Војске. У току је израда студија развоја полигона. Пошто се на *Пасуљанама* већ налази различита борбена техника, састави Војске који изводе гађања могу је несметано користити, избегавајући додатне трошкове транспорта.

ЦЕНТРИ

У протекла три месеца Команда за обуку формирала је седам центара за основну, односно општу обуку војника на служењу војног рока – у Сомбору, Панчеву, Јакову, Ваљево, Зајечару, Крушевцу и Лесковцу. Ради стручно-специјалистичког оспособљавања образовала је пет центара – за војнике Копнене војске у Пожаревцу, Ваздухопловства и противваздухопловне одбране у Батајници, за обуку и усавршавање војника везе, информатике и електронских дејстава у Горњем Милановцу, а за логистику и АБХО у Крушевцу. Центар за обуку логистике има јединице у Краљеву – за обуку војника саобраћајне службе, и у Нишу – за оспособљавање војника ветеринарске и санитетске службе.

– Формирањем Команде за обуку заокружен је процес оспособљавања војника и старешина Војске Србије – у Команди се обука планира, а реализују је центри за општу и специјалистичку обуку. Раздвојена је функција обучавања од употребе јединица.

Да би се смањило утицај субјективног, промениће се и начин вредновања оспособљености војника. Оцењиваће се ниво знања и вештина којима су овладали. Центар ће остварити мисију обучавања уколико процентуално оспособи планиран број регрута. Менаџерским приступом обуци – правилним планирањем и организовањем, сходно расположивим финансијама, обезбедиће се реализација пројектованих задатака – тврди пуковник Вишић.

Према његовим речима, Команда је до сада успела да побољша ниво оспособљености у роду пешадије, ОМЈ, инжењерије и АБХО. Унапређена је материјална база у Центру за обуку ВиПВО, у коме су се у јуну војници обучавали за 28 специјалности. Планирана су и новчана средства за модернизацију центара за обуку логистичких служби.

Током тромесечног боравка војника у центрима за обуку Команде, како напомиње потпуковник Стева Стојановић, начелник Реферата за морал, старешине и психолози из превентивног ментално-хигијенског тима процењују психолошки профил регрута и прате њихово прилагођавање на нове услове живота. Они бирају кандидате за специфичне дужности и припремају војнике за теже задатке. Свакодневним саветовањима доприноси стварању повољних међуљудских односа у колективима и мотивацији војника. На тај се начин спречавају нежељени ванредни догађаји.

– Месец и по је довољан период да војник овлада основним војничким вештинама, а да се у наредних месец и по стручно оспособи за своју специјалност. Професионализацијом Војске Србије у центрима за обуку оспособљаваће се кандидати за дужности војника по уговору и професионалне подофицире. Да би побољшала попуњу својих јединица, Команда ће до краја године организовати више курсева за преквалификацију подофицира других родова у род пешадије. У наредне три године планирано је да већи број старешина наших центара и Команде заврше курс енглеског језика – каже пуковник Миодраг Вукмировић, заменик команданта. ■

В. ПОЧУЧ

Снимили Д. БАНДА и З. ПЕРГЕ